

TERVEYDEN IHANNE

Pekka Ervastin esitelmä 1.5.1932

Kerran nuorena luin kirjan terveydestä – oikein radikaalisen kirjan. En muista, mikä se kirja oli, mutta muistan vaikutelman, jonka siitä sain. Se puhui terveydestä ja sanoi, että ihmisen normaalin tila oli terveys. Oli oikeastaan luonnontonta, että ihminen ei ollut terve, että hänen ruumiinsa ei ollut mallikelpoisessa kunnossa. Se oli melkein kuin syntiä. Se oli väärin, rikos luontoa vastaan – että ihminen ei ollut terve. Ja siinä hengessä puhuttiin ankaria sanoja sairaudesta ja sairaista ihmisistä, moitittiin ihmisiä ja tehtiin pilaa heistä, kun he alistuivat sairauksiin ja elivät sillä tavalla, että sairaudet seurasivat välttämättömyyksiä. Siinä kirjassa tietysti esitettiin ja ehdotettiin jotain luonnollista elintapaa, uutta ravintojärjestelmää j.n.e. Vakuutettiin, että sillä tavalla jos ihminen elää, niin hänestä tulee luonnollinen ja terve ihminen. Erikoisesti muistan, kuinka siinä kirjassa tehtiin pilaa lihavista ihmisistä ja näytettiin kuvissa, kummoinen ihmisen pitää olla. Muistan hyvin, kuinka masentuneeksi tulin ja kuinka huonoksi tunsin itseni. Tiesin, että minun itseni oli mahdotonta tulla täysin terveeksi. Tiesin, että minulla oli semmoinen ruumis, että se ei koskaan voi tulla aivan terveeksi – normaaliseksi – ja tulin surulliseksi ja masentuneeksi siitä, että olin syntymästäni saakka tuomittu kuulumaan huonoihin ja epänormaaliin ihmisiin, jotka eivät koskaan voi päästä sairauksista ja jotka eivät koskaan voi tulla aivan terveiksi. Ja vasta sitten kun ymmärsin, että terveys itse asiassa oli ihanne – se oli kyllä sillä tavalla ihmisen luonnollinen tila, että se mahdollisesti oli ollut hänellä pitkiä aikoja sitten, ja sillä tavalla, että se varmasti

tulisi joskus olemaan hänen normaalin tilansa –, vasta kun ymmärsin tämän, ja että ihmisyksilöt tulisivat joskus täysin terveiksi – koska he olivat jälleensyntyviä olentoja –, vasta silloin saavutin mielenrauhani, joka oli tullut kerrassaan häirityksi tuon kirjan kautta. Sillä sen leikkiä laskeva ja pilkallinen äänensävy vaikutti minuun masentavasti. Nyt kun vanhempana ymmärrän, että tuo on ihmisen normaalin tila – mutta samalla ymmärrän, että se on ihanne, jotain jonka tulevaisuudessa kerran tulemme saavuttamaan –, nyt en tietysti ole voinut asettua aivan tuon kirjan kannalle ja tuomita sairaita ihmisiä, sillä sairas ihminen on pikemmin nykyään luonnollinen. Luonnollisempi tila on se nykyajan ihmiskunnan kehityksessä kuin täydellinen terveys. Kaikki ihmiset ovat sairaita – tavalla tai toisella heikkoja ruumiiltaan. Joku kohta on ruumiissa heikompi, jos ei ruumis kokonaisuudessaan olisi sairas, joka on kuin Damokleen miekkana aina uhkaamassa terveyttä. Ja sentähden aivan terveet ihmiset ovat täydellisiä poikkeuksia vielä. – Olen tavannut kyllä yhden ihmisen, joka oli aivan terve. Se oli eräs vanha kenraali, joka oli hyvä minulle nuoruudessani. Hän oli kuollessaan yli 80 vuotta. Hän sanoi minulle viimeisinä aikoinaan: „kas! minä en ole koskaan eläessäni ollut sairas. Minulla ei ole ollut ikinä edes päänskipua tai hammaskipua. Mitään vikaa ruumiissani ei ole koskaan ollut. Olen aina ollut terve, ja sentähden kuolema ei tahdo tulla.“ Kuoleman täytyi pitää tuota vanhaa miestä hereillä – hän ei saanut unta. Lääkärin antamat unilääkkeet eivät tepsineet ollenkaan hänen terveeseen ruumiiseensa. Hän makasi yhden kuukauden aivan unettomana ja sanoi minulle: ”minä olen niin äärettömästi väsynyt. Ei ole koko minun olemuksessani enää kuin yksi ainoa kaipuu ja halu – päästä pois tästä ruumiista ja yhtyä Isään.“ Hän oli myöskin vanha teosofi, että hän ajatteli asioita rauhallisella ja kärsivällisellä

tavalla. Hän ei ajatellutkaan vielä ensimmäisinä viikkoina mitään valituksia, mutta viimeisinä viikkoina hän puhui, että nyt hän ei jaksakaan enää, Isän täytyy armahtaa häntä ja hänen täytyy päästä pois tästä ruumiista. – Hän oli siis harvinainen ilmiö. En muista tällä hetkellä ketään toista ihmistä, joka olisi ollut läpi elämänsä, syntymästään saakka, ehdottomasti terve. Se on – sanomme – jälleensyntymisen kannalta merkillinen karma. Se on kuin suuri sovitus luonnon puolelta vaikeista kärsimyksistä, mitä on ollut. Ehkä tuo ihminen on ollut niin piinattu ruumiiltaan edellisessä elämässä, että ei jaksaisi jälleen syntyä, jos ruumiissa taas täytyisi olla piinaa. Sillä kun ihmissielu on liiaksi kärsinyt yhdessä elämässä ja väsynyt, silloin ihminen saa kuin hyvitykseksi semmoisen inkarnation, jolloin hänen ruumiinsa on aina terve. Ja niin oli nähtävästi ollut tuon vanhan miehen laita, joka oli erinomaisen rakastettava ihminen kaikin puolin. Mutta muuten kaikki ihmiset, mitä tiedän ja tunnen, kaikki me olemme sairaita. Kaikilla meillä on taipumuksia sairauksiin. Tietysti suurin osa meidän elämäämme kulkee jonkinlaisessa terveydessä. Jos ajattelen omaa elämäni, en ole yhtään päivää kahdentoista vanhasta saakka maannut sairaana vuoteen omana ja ollut tekemättä työtä. Mutta en muista myöskään mitään päivää, jolloin en olisi tiennyt, että minulla on fyysillinen ruumis, joka ei ole ollenkaan terve, vahva ja voimakas – joka olisi iloinen olemassaolosta –, vaan täytyy aina muistaa, että on raihnainen ruumis, jota uhkaa milloin mikin vamma, jollei ole varovainen, jollei muista mitä syö ja juo, ja että on kohtuullinen kaikessa, ja että ei saa liiaksi rasittaa itseään, ja jollei muista, että aina täytyy tehdä työtä – muuten ei ruumis liioin pysy terveenä. Sentähden ihminen tavallisessa tilassaan, silloinkin kun hän on kiitollinen omasta ruumiistaan – niinkuin minä olen aina kiitollinen elämälle omasta ruumiistani –, täytyy aina kuitenkin

silloin muistaa ja tietää, että hänellä on tällöinen käyttöväline, joka on annettu ristiksi ja taakaksi hänelle. Sentähden juuri puhun terveyden ihanteesta. Tiedämme, että se joskus saavutetaan, ja meillä on kuin aavistus siitä, minkälainen se ihanne – se terveys – on. Sillä olemmehan toisessa ruumiissa kyllä aivan terveitä – voimakkaita, loistavan ja kirkkaan terveitä, ja vapaita. Tämä on todella kuin peite, jonka otamme päällemme vaivan ajaksi ja kannamme silloin mukanamme, ja jonka karmassa ei vielä pitkiin aikoihin ole olla mikään lentävä lintu. Ja sentähden emme myöskään voi mitenkään tuomita ketään, tai ajatella moittivasti hengessämme toisten sairauksia. Se on kerrassaan väärä asenne, jos me hengessämme moittisimme toista, että hän on sairas – voi, kuinka sinä olet huono, ja mitä pahaa sinun karmassasi on, että olet noin raihnainen . . . Ei se ole luonnollinen asenne, vaan luonnollinen asenne on mitä suurin sääli ja myötätunto toisia kohtaan. Parhaimmat ihmiset ovat aina parantaneet sairaita. Jeesus Kristus, Buddha ja kaikki muut semmoiset suuret viisaat, tietäjät, ovat aina myöskin parantaneet sairaita – tavalla tai toisella ovat poistaneet ihmisten kärsimyksiä. Sentähden näemme, että heidän asenteensa on oleva meidänkin asenteemme – rakkaus kaikkia kärsiviä kohtaan – ja niin olemme myöskin ymmärtäneet ja meidän sivistyksemme on myöskin sen älynnyt. – Kun sentähden puhumme täydellisestä terveydestä, puhumme sillä reservatiolla, että se on tulevaisuuden ihanne, sillä meidän, varsinkin teosofinen, käsityksemme täydellisestä terveydestä on siksi vaativainen ja monipuolinen, että siihen sisältyy tuo: ”terve sielu terveessä ruumiissa“. Tuokin sielu tarkoittaa silloin meidän sisäisiä käyttövälineitämme, sillä meidän henkemme on aina kyllä terve, mutta käyttövälineemme, sielumme ja näkyväinen ruumiimme ne ovat, joiden on tultava terveiksi. Ja ensimmäinen ehto on, että näiden käyttövälineiden välillä

vallitsee mitä täydellisin harmonia. Personallinen minä, tunneruumis ja fyysillis-eetterinen tekojen ja taipumuksien ruumis, kaikki ne käyttövälineet ovat sopuoinnussa täydellisessä ihmisessä. Että voihan sanoa, että ihminen minuutena hallitsee kaikkia käyttövälineitään; että hänellä oikeastaan ei ole mitään tapoja ja tottumuksia. Kyllä hänen käyttövälineensä ovat tottuneet kaikkeen hyvään. Eivät ne vaadi mitään elämänlain vastaista epäharmoniaa. Ne ovat tottuneet kaikkeen hyvään vapaudessaan. Ihmisen eetteriruumis on kirkastunut niin heleän kauniiksi, pyytää vaan kauneutta, tahtoo ja menettelee kauniisti. Jos se jätetään oman onnensa nojaan, ei se voi saada aikaan mitään muuta kuin kaunista. Sillä tavalla hänen käyttövälineensä ovat tottuneet kaikkeen kauniiseen, rehelliseen ja todelliseen. Mutta kuitenkin ihminen käyttövälineidensä keskellä on aivan vapaa olento; ei tunne olevansa käyttövälineiden sitoma, ja että ne pakottaisivat häntä tekemään niin tai näin. Mutta hän itse tahtoo niin yleviä ja korkean kauniita ja ihania asioita, että kaikki hänen käyttövälineensäkin vaan ihastuksella katsovat ylöspäin häntä kohden ja tuntevat nousevansa, kun vaan tottelevat häntä kaikessa hyvässä. — Niin on ihanne — me ymmärrämme. Ja meidän kysymyksemme on: millä tavalla on tuo ihanne saavutettavissa ja voimme tulla niin terveeksi, ettei meitä uhkaa minkäänlaiset sairaudet, ei ajatusvälineessä mielenvikaisuus, tunnevälineessä intohimot ja halut, eetterisessä ruumiissamme minkäänlaiset tavat ja tottumukset — jotka asettuisivat esteeksi meidän tiellemme, kun tahdomme tehdä hyvää —, ei fyysisessä ruumiissa mitkään sairaudet, raskaudet, painot, jotka estäisivät meitä lentämästä? Miten voimme kehittyä ja kulkea semmoista terveyden ihannetta kohti? — Näin kysymme ja siihen kysymykseemme pyydämme vastausta. Ja silloin me saamme juuri koko vanhan viisauden ja myöskin oman sydämemme inspiration ääneltä ja

myöskin kokemuksiemme kautta vastauksen, eli vastaukset, jotka kerrassaan järkevällä ja ymmärrettävällä tavalla selittävät meille, miten meidän on pyrittävä terveyteen. Ja silloin ensimmäinen on se, että meidän on tultava – jollemme sitä ole – totuuden- eli Jumalanetsijöiksi. Se on ensimmäinen ehto, ja se ehto kääntyy sen puoleen, joka on meissä ikäänkuin nuorin. Fyysillinen ruumiimme on vanhin, eetteriruumis sen perästä vanhin. Astrali- eli tunneruumis on sitten vähän nuorempi; personallinen minä on vielä nuorempi, mutta kaikista nuorin on se, joka herää ihmisessä, se totuutta etsivä, Jumalaa ikävöivä, täydellisyyttä, hyvyyttä ja rakkautta ikävöivä minä, joka tekee ihmisestä totuudenetsijän. Se on nuorin. Niinkuin saduissa nuorin lapsi onnistuu, missä vanhemmat eivät menesty, niin on ihminen, hänen nuorin totuutta etsivä minuutensa, joka on nyt kukkaansa syntynyt ihmisessä. Siitä täytyy aloittaa, kun hänestä tulee totuudenetsijä, jumaluuden ikävöijä. Se on sama, mitä sana käytämme. Sana ”totuudenetsijä“ voi toisia ihmisiä tympäistä. Samahan se on mikä nimi se on. Ihmisen on saatava asenne, jota nimitän totuudenetsijän eli jumaluuden ikävöijän asenteeksi. Sillä ihmisen, jos hän tuumaa, miettii, fantisoi ja koettaa päästä selville, tulee ymmärtää ja huomata, että hän itse omin neuvoin tuskin pääsee perille. Ainakin kestää uskomattoman kauan, ennenkuin hän ymmärtää elämän kaikkia ilmiöitä, niin että hänen ajatuksensa ovat totuudenmukaisia, että ne heijastavat elämän todellisuutta. Kestää kauan kun hän siihen pääsee, jos hän yksin siihen pyrkii. Mutta hän huomaa pian, että hänen on saatava apua. Me ihmiset olemme semmoisia olentoja, että meidän täytyy aina saada apua ja aina auttaa. Jos meidän tulisi tulla yksin toimeen, niin meidän pitäisi yksin asua jollain taivaankappaleella, yksi siellä toinen täällä. Silloin meitä ei tarvitsisi olla miljoonia yhdessä. Sentakia tämä, että meitä on monta, opettaa

meille, että meidän täytyy aina olla toisillemme avuksi. Ja sentähden, kun ihminen pyrkii oikeaan asenteseen elämään nähden, kun totuudenetsijä tahtoo päästä ymmärtämään elämää, silloin hän saa apua toisilta viisaammilta. Pian hän huomaa, että ei suinkaan vain tavalliset ihmiset sinään osaa häntä auttaa, vaan että apua on tullut ihmiskunnalle jostain muualta. Jotkut korkeammat, kaikista viisaimmat ihmiset ovat kerta kaikkiaan sillä tavalla auttaneet ihmiskuntaa, että olemme heiltä saaneet ohjeen tiellä kulkemisessa. Inhimillisellä kielellä sanomme, että meidän täytyi saada apua Valkoiselta Veljeskunnalta. Meidän täytyy ymmärtää, että on ollut olemassa aina viisauden mestareita ja että he tahtovat auttaa ihmiskuntaa. Ja vaikkemme pääsisi selvyYTEEN siitä, että tällöinen veljeskunta on olemassa, täytyy ainakin päästä selvyYTEEN siitä, että joku ihminen on ollut sellainen, joka on näyttänyt toisille ihmisille tietä elämän ymmärtämiseen. Se on silloin aina ihmisille heidän uskontonsa perustaja. Siinä joka tapauksessa on ihmisyksilö, joka on toisia äärettömän paljon viisaampi, on osannut ohjata ihmisiä oikealle tielle. Niinpä meillä kristikunnassa on Jeesus Kristus, jos emme tiedä muista opettajista mitään, buddhalaisten Buddhasta ja toisten toisista viisaista ja tietäjistä. Ja silloin on ihmisen ymmärrettävä, että hänen on kuunneltava niiden viisaiden ääntä. Ei hänen oikeastaan pidä kuunnella vain sitä, mitä jotkut kirkot esimerkiksi kertovat tiestä – kirkot ovat voineet väärentää heidän opetuksiaan –, vaan hänen on kuunneltava heidän itsensä puhuvan. Aina on pyhiä kirjoja ja niistä ihmisten on luettava viisasten kirjoituksia, niistä tulee heitä vastaan viisas, täydellinen ihminen. Hänen ääntänsä on kuunneltava. Se on havainto, jonka totuudenetsijä tekee. Hänen pitää kuunnella viisasten ihmisten, Valkoisen Veljeskunnan ääntä ja opetuksia. Silloin hän ymmärtää elämän ja pääsee selvyYTEEN siitä, että hän itse on

jälleensyntyvä olento ja että Jumala asuu jokaisen ihmisen sisässä – joka on kaikkialla oleva suuri elämä. Silloin hän ymmärtää näitä asioita ja saa kuin tuen koko omalle henkiselle elämälleen. Hänen ajatuksensa oppivat kulkemaan semmoiseen oikeaan suuntaan, joka on elämänlain kanssa sopuissuussa, kun hän ymmärtää maailmaa sillä tavalla, että maailma on aineellinen ilmestyminen hengestä. Koko maailma on tajunta – kiteytynyt tajunta – ja ihminen itse on jälleensyntyvä olento, joka käy täällä koulua ja vähitellen kasvaa täydelliseksi – omien pyrkimyksiensä kautta saavuttaa täydellisyytensä. Kun hän on saanut tämän maailmankuvan, on hän autettu. Silloin hänen ajatuksensa puhdistuu, koko hänen ajatuselämänsä muuttuu, kirkastuu, tulee rauhalliseksi ja iloiseksi; se tyyntyy. Nyt hän huomaa, että jos hän on sairas, niin se on hänen karmaansa. Jos hän ei huomaa tässä elämässä tehneensä semmoista, joka tekee sairaaksi – ei ole kylmettynyt, ei saanut nuhaa j.n.e., vaan jos hänellä on sairaus, jonka alkua hän ei ymmärrä, silloin hän kuitenkin nyt jälleensyntymisen valossa ymmärtää, että se on hänen karmansa. Hän on saanut sen lahjan vastaanottaa karmalta. Silloin se on oikein, hyvä ja niinkuin olla pitää. Hän saa maksaa velkaansa. Ja hän on iloinen silloin tietäessään, että kärsimykset ovat ohimeneviä. Kaikki tuska maailmassa haihtuu; ei mikään ole pysyväistä. Silloin hän voi olla rauhallinen ja kärsimykset kadottavat kärkensä. Hän ei napise, eikä moiti elämää eikä Jumalaa, vaan kantaa ristinsä. Se seuraa oikeaa elämänymmärrystä. Sentähden ensimmäinen ja paras lääke on oikea elämänymmärrys. Viisaat ovat sanoneet: ymmärrä ensin elämää oikein, silloin kaikki muuttuu. Kivut eivät tunnu kivuilta – ainakaan niin raskailta – ja kärsimykset ovat kuin salapukuisia siunauksia. Kaikki muuttuu toisenlaiseksi ja ihminen voi silloin vapaasti kuvitella jo terveyden ihannetta, ei pidä sitä mahdottomana,

vaikka itse olisi kuinka sairas hyvänsä. Hän voi vapaasti kääntää ajatuksensa terveyteen ja uskoa siihen, että hän saa kerran ruumiin, joka on aivan terve. Silloinhan on otollinen aika ja osaa sitä terveyttä oikein käyttää. Tämän hän ymmärtää ja se muuttaa hänen elämänsä. Ja silloin hän tuntee, kuinka voimakas on hänen ajatuskäyttövälineensä. Hän ei ole ollenkaan enää sama kaikkien kipujen ja kärsimysten orja – ruumiinsa orja. Hän on ainakin ajatusten kirkkaassa käyttövälineessä vapaa. Tämä on nyt kaikista lähinnä totuudenetsijää, tämä ajatusväline. – Sitten seuraa astraalinen tunne- ja himoruumis. Nyt se on tuleva terveeksi, sillä sekin on tietysti sairas, niin kauan kuin siinä on kaikenlaisia haluja, nautinnonhimoja, rikkauden ja ahneuden pyyteitä, jotka estävät ihmistä olemasta onnellinen ja terve. Hän huomaa, että tuo tunnekäyttöväline on sairas, kunnes se vapautuu ja kirkastuu niinkuin ajatusruumiskin – ja se tottelee kyllä monessa kohden ajatusruumista. Kun ihminen osaa ajatella oikeaan suuntaan, niin hänen tunnepuolensa myöntyy – mutta jonkunverran. Hänen tunnemaailmansa on raskaampaa, hitaampaa – ei se lähde lentoon kuin ajatus. Siinä on myöskin jotain hyvää, sillä huomaamme, että hänen ajatuksensa pyrähtää lentoon joskus aivan väärään suuntaan ja silloin hänen tunneruomiinsa sanoo hänelle: so, so! – minä tahdon kuitenkin näin. Ihminen esimerkiksi ajatuksissaan kuvittelee, että hän ymmärtää enemmän ja enemmän elämän totuutta, ja tulee semmoiseen kohtaan, että ajattelee: ei mitään tunteita, himoja ja haluja tarvitse ollenkaan olla, olen aivan vapaa ajatuksissani lentämään mihin vaan, tunteet saavat kuolla pois. Ja häntä vaivaa semmoinen ajatuskin, että tässä nyt pitäisi istua mukavasti ja syödä ja juoda . . . Kaikki, mikä elää tunne-elämässään, tuntuu silloin turhanpäiväiseltä hänen ajatuksissaan – ja väärältä. Pitää muka syödä, juoda, naida . . . sehän on vanhaa materian

palvomista . . . minähän olen vapaa olento. Silloin hänen tunneruumiinsa rupeaa puhumaan, ja jollei hän rupea kuuntelemaan sitä, hänen täytyy silloin kuolla. Hän voi ottaa vaikka hengen itseltään, sillä hän on eksynyt oikealta tieltä. Hän ei ollut huomannut, että hänellä oli liian pienet siivet vielä lentääkseen. Me tavalliset ihmiset emme mene semmoisiin äärimmäisyyksiin. Me olemme niin älykkäitä ja järkeviä, että pysymme maassa kiinni ja käännämme katseemme tuohon tunneruumiiseenkin ja kysymme, mitä se tahtoo. Emme tallaa sitä jalkoihin ja sano: sinä olet käärme! – vaan kuuntelemme sen ääntä ja huomaamme, että se on itse asiassa ihmeellinen kapine. Se on kuin elämä itse. Mikä elämä se on, – jota emme tunne? Vaan ajatuskin lentää, emmekä tunne. Voi huomata pian, että todellisuus ei ole paljasta ajatusta, vaan se on sitä, että syvästi tunnemme mitä ajattelemme. Puhtaasti, syvästi, korkeasti tunnemme. Se meille selviää, ja silloin me ymmärrämme myöskin, että tämäkin tunnekäyttöväline, kun pyrimme todellista terveyttä kohti, sekin on silloin omalla tavallaan puhdistettava ja tehtävä terveeksi. Ja mikä on sen terveys? Sen myöskin ymmärrämme, että se on siinä, että se tulee vapaaksi himoista ja haluista – nautinnon, rikkauden – ja kaikenmoisesta semmoisesta. Mutta ei sen terveys ole siinä, että se vapaudessaan kuolisi, vaan se on siinä, että se noilta kaikilta perii aivankuin uuden suuren tunnevoiman. Ja mikä voima se on? Sen ihminen myöskin huomaa. Se on aivan ääretön nautinnon kyky, iloitsemisen kyky. Ei mikään karkea nautinnon kyky. En keksi mitään sopivaa sanaa. Siinä ei ole mitään tunnottoman kalpeata. Se on ääretöntä iloitsemista kaiken kauneudesta. Se on suurta, sanomatonta rakkautta kaikkea ja kaikkia kohtaan. Se on aivan uusi tunnemaailma, joka avautuu tuossa astraaliruumiissa. Se on kerrassaan uusi käyttöväline, joka ihmiselle muodostuu, kun hän sitä puhdistaa.

Siitä tunneruumiista muodostuu uusi käyttöväline, joka on täynnä rakkautta, ihastusta, täynnä uskoa, hallusinatiota, inspiratiota, täynnä voimaa. Hän rakastaa kaikkea. Ja matka siihen on myöskin pitkä. Emme pääse samassa silmänräpäyksessä siihen suureen lunastavaan rakkauteen. Vaikkakin ajatusmaailma on puhdasta todellisuuden peilikuvaa ja ajatus kulkee oikeaan suuntaan, niin ei tunne-elämä äkkiä herää suureen, sanomattomaan rakkauteen ja ihailuun, vaan se tapahtuu vähitellen ja niin, että pääsemme selvyyteen siitä, että yksin emme kykene, vaan että kaipaamme apua toisilta. Niinkuin ajatusmaailmassa emme tule yksin toimeen, niin emme tule tunnemaailmassa yksin toimeen. Emme osaa yksin puhdistaa astraaliruumistamme. Silloinhan se olisi kaikista selvintä niin kuin entiset erakot, mennä korpeen istumaan ja puhdistamaan itseään. Mikä olisi sen yksinkertaisempaa, että istuutuisimme puun juurelle ja puhdistaisimme itseämme vain. Silloin voisi pian ratkaista asian – ehkä neljässäkymmenessä päivässä. Mutta pelkään, että useimmat erakot huomasivat omaksi ihmeekseen ja surukseen: mitä nyt, tuliko tästä puhdistusta; minä toin kiirastulen ja lopulta helvetin tänne. – Puhdistuksesta ei tullut mitään, tai hyvin mitätöntä ja surullista. Vaan miten se puhdistus tapahtuu? – Siten, että me ihmiset autamme toisiamme, ja se apu voi tulla monella tavalla. Mutta yksi kaikista tärkein, luonnollisin ja yksinkertaisin tapa on se, että me ihmiset rakastamme toisiamme. Ja en puhu nyt siitä suuresta rakkaudesta, joka tulee ihmeellisenä palkkana ja lahjana, vaan siitä persoonallisesta rakkaudesta, joka tulee kuin jumalallisena rakkautena meitä auttamaan, kun olemme kuin synnin suossa ja olemme kiinni omissa himoissamme. Silloin tulee kuin Jumalan lähettämänä ihminen ja tarjoaa kätensä ja nostaa meidät – sentähden vaan, että hän herättää meissä rakkautta. Emme tiedä, miten se tapahtuu, mutta me tunnem-

me, että hän on olemassa ja hän pelastaa meidät. Hänen olemassaolonsa jo – että saamme ajatella häntä ja pitää mielessämme ja nähdä hänessä yliluonnollisen kaunista – auttaa meitä. Ja tapahtuu elämässä usein niin, että ihminen ottaa kädestä meitä ja sanoo: tule, minä rakastan sinua. – Mikä on sen suurenmoisempaa. Se on apu, jonka me ihmiset annamme toisillemme. Sillä tavalla me päästämme toisiamme mudasta ja suosta. Ja se on merkillisin etuoikeus, joka meille ihmisille on annettu. Että, vaikka emme ole täydellisiä, voimme auttaa toisiamme. Kun vain unohdamme itsemme ja rakastamme toista ihmistä, silloin me autamme itseämmekin – ja hän auttaa meitä. Se on elämän ihmeellinen romantiikka. Nykyaikana ihmiset ovat niin käytännöllisiä ja totuudenmukaisia, että eivät usko rakkauteen. Romaaneista voi lukea, että on olemassa vain sukupuolien vetäymystä toisiinsa, mutta rakkautta ei ole olemassa. Myöskin minä sanon, että se, mitä nuo ihmiset näin runoilevat ja kirjoittavat, on harhanäkyä. He eivät näe mitä elämässä on. Menkäämme suurten runoilijain, kirjailijain ja viisaitten luo. Heiltä me saamme kuulla, että rakkautta ja ihmisyyttä on. Emme ole paljaita eläimiä – koiria, kissoja, apinoita . . . , vaan ihmisiä. Sentähden on rakkautta olemassa. Se on suuri apu tässä meidän tunnekäyttöväliseemme vaikeuksissa. – Ja sitten on meillä tämä fyysillis-eetterinen ruumiimme. Se on tekojemme ruumis. Ja emme voi tuntea ja ajatella ilman, että myöskin teemme ja toimimme. Ne ovat vuorovaikutuksessa keskenään. Jos vain haudomme ajatuksia, tulemme hulluiksi – ja jos tunteiden kanssa istumme, emme voi mitään. Meidän täytyy tehdä. Sentähden elämä on vuorovaikutusta ajatusten, tunteiden ja tekojen kanssa. Sillä tavalla ihminen kasvaa ja kehittyy. Teot ovatkin ulkokultaisia, jolleivat ne lähde suoraan sydäimestä. Sentähden kaikki viisaat ovat sanoneet: pyrkiessänne ylöspäin täydelliseen terveyteen,

ikuiseen onneen ja elämään, ette voi alkaa teoista. Silloin olisitte ulkokultaisia. Silloin huomaisitte pian, että teidän ajatuksenne eivät ole niin kauniita, kuin teidän tekonne ovat. Te olette ulkokultaisia ja se on voitettava. Sentähden alkakaa juuri nuorimmasta ja tulkaa lopulta vanhimpaan, tekojen ruumiiseen. Se seuraa mukana, kun ajatukset ja tunteet ovat yleviä, kauniita ja puhtaita. Silloin teot itsestään ovat myöskin yleviä, kauniita ja puhtaita. Ennen sitä annettakoon sinulle sinun syntisi anteeksi; jos teossa teet jonkun teon, lankeat heikkouteen, mutta tunnet samalla, että sinä et tahdo sitä, silloin sinun syntisi voidaan antaa sinulle anteeksi. – Mitä tulisi meistä lapsina, kun me itsekkyydessämme, häijyydessämme teemme jotain, jos äiti silloin seisoi ankarana tuomarina ja kostaisi vaan. Mitä meistä tulisi? Mutta äiti antaa anteeksi. Sitä varten me ihmiset olemme olemassa, että auttaisimme toisiamme. Emme tekojen maailmassa voi tulla täydellisiksi ilman toisten apua. Että ajattelisimme: nyt en enää tee syntiä, valehtele, ole epäpuhdas, tee väkivaltaa ja vihaa. Jos sanomme sillä tavalla ja tarkoitamme tätä ulkonaista ruumista, silloin joudumme hirmuiseen ulkokultaisuuteen, taikka huomaamme kun olemme rehellisiä itsellemme, että emme kykene siihen. Ja silloin huomaamme, että meidän olisi helpompaa ehkä olla suuttumatta, jos olisimme yksin. Jos istuisimme erämaassa yksinään, niin kukaan ei kuuntelisi meidän suuttumistamme – luonto kuuntelisi, aurinko paistaisi, ja sade kastaisi meidän päämme. Siinä suhteessa huomaamme juuri, että meitä on monta tässä maailmassa, sillä huomaamme, että kun suutumme ja huudamme, niin voimme suuttua, kun on toisia, jotka kuuntelevat; kun on toisia, joita saamme piinata ja suuttuttaa. He taas loukkaavat meitä. Mutta jos ajattelemmme, niin se on luonnollista, molemminpuolista nautintoa. Sentähden tämä näkyväinen maailma on todistamassa meille, että meitä on

monta täällä, auttaaksemme toisiamme. Kun olemme ymmärtäneet, että puhdistuneet ajatukset ja tunteet tulevat vaatimaan puhtaita tekoja, niin ymmärrämme, että tässä näkyväisessä maailmassa emme pääse noihin puhtaisiin tekoihin, jos kaikki olemme toisiamme vastaan, vaan ainoastaan sillä tavalla, että autamme toisiamme. Niinkuin ajatus- ja tunnemaailmassa, niin tulee meidän tässäkin näkyväisessä maailmassa auttaa toisiamme. Mikä meitä auttaa silloin, kun me suutumme? Auttaako se, että toinen suuttuu vastaan? Ei, eikä sitä toistakaan. Se vaan jatkaa tuota ikuista komediaa. Mutta jos me suutumme tai teemme jotain syntiä, häijyyttä ja pahuutta, ja toinen tulee ja hymyilee ja antaa anteeksi – ehkä silittää tukkaamme, silloin häpeämme ja halu tuohon synnintekoon häviää ja tunnemme, että olemme saaneet anteeksi. Sentähden viisaat sanovat – Jeesus Kristus nimenomaan –, että pahat teot eivät lopu, ennenkuin olemme antaneet toisillemme anteeksi; teidän täytyy ensin antaa toisille anteeksi, sitten Taivaallinen Isä antaa teille anteeksi. – Siksi tässä tekojen maailmassa on annettu selvä osviitta, millä tavalla voimme toisiamme auttaa. Kun opimme antamaan anteeksi, silloin opimme myöskin puhdistamaan omia tekojamme ja ne tulevat jaloiksi ja epäitsekkäiksi, ja kaikki tulee paremmaksi. Niinhän vanha Laotse – Kiinassa – sanoi: ”Jos joku on minulle paha, minä olen hänelle hyvä ja hänkin tulee hyväksi.” Ja Buddha sanoi: ”Ei paha lopu pahalla, vaan ainoastaan hyvällä.” Ja Jeesus sanoi: ”Siunatkaa niitä, jotka teitä sadattelevat ja tehkää hyvää niille, jotka vainoavat teitä; rakastakaa vihollisianne.” – Se on se ohje, joka on meillä tekojen maailmassa. Sillä tavalla tekojen maailmassa puhdistumme, jalostumme ja voimme alkaa ihmiskuntaa auttaa.

pikakirj. Reino Kuosma

Esitelmä on julkaistu kirjassa *Ihmisen synty*, 1950.